

Amputasyon

Kime? Ne zaman?

Major Amputasyon, Minor Amputasyon, Dezartikülasyon

Op. Dr. Ahmet Savran / El Cerrahisi Yandal Uzmanı / Ortopedi & Travmatoloji Uzmanı

İZMİR / Özel Muayenehane

27-28 Ekim 2023

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Tıp Fakültesi, İzmir

 DAİÇG
KLİNİK DERNEĞİ DİYABETİK
AYAK İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

 KLİMİK
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

 **İZMİR
KATIP ÇELEBİ
ÜNİVERSİTESİ**
TIP FAKÜLTESİ

Amputasyon size ne ifade ediyor?

Çöp toplayarak doktor yaptığı oğlu elini kurtardı

Seçimi geçimi bırakın bu haberi iyi okuyun

Kazada kopma noktasına gelen Hüseyin Savran'ın parmağı çöp toplayarak okuttuğu doktor oğlu sayesinde kurtuldu...

Eskişehir'de yaşayan 3 çocuk babası Hüseyin Savran (60), ocak ayında araba tamir ederken sol elini kaportaya sıkıştırdı. Devlet hastanesi doktorları Savran'ın sadece deri kısmı tutan yüzük parmağın kesme kararı aldı. Buna çok üzülen Savran, İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan ortopedi uzmanı oğlu Ahmet'i aradı.

EN ZOR AMELİYATTI

Babasının İzmir'e getiren Dr. Ahmet Savran, 3 saatlik başarılı ameliyattan ardından parmağı yerine dikti. Hüseyin en zor ameliyatını yaptığı için ağlayan Savran, "Babam okumam için yıllarca çöplerden kağıt topladı. Beni kurtardı, Babama yardımcı olacak en iyiydi. Başarılı olmasaydım hayatım boyunca vicdan azabı çekecektim" dedi. (AA)

"EMEKLERİMİ BOŞA ÇIKARMADI"

Baba Hasan Hüseyin Savran, "Öğütümün bir gün cerrah olup beni ameliyat edeceğini hiç düşünmemiştim. Emeğlerimi boş çıkarmadı. Mutluyum ve gururluyum" dedi...

Yeni Asır

BABASININ KESİLECEK DENİLEN PARMAĞINI DİKMEYİ BAŞARDI

Kendisini doktor yapan eli kurtardı

Yaşadığı iş kazası sonucu parmağı kopma noktasına gelen Hüseyin Savran, çöplerden kağıt toplayarak okuttuğu Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı olan evladı sayesinde sağlığına kavuştu. Eskişehir'de yaşayan 60 yaşındaki 3 çocuk babası Hüseyin Savran, Ocak ayında araba tamir ederken sol elini kaportaya sıkıştırdı. Arkadaşları tarafından Eskişehir Devlet Hastanesi'ne götürülen Savran'ı muayene eden doktorlar, sadece deri kısmı tutan yüzük parmağını kesme kararı aldı.

AZAP ÇEKECEKTİM

Parmağının kesilme kararına çok üzülen baba Savran, İzmir'de Katip Çelebi Üniversitesi Hastanesi'nde Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı olan

oğlu Opr. Dr. Ahmet Savran'ı aradı. Eskişehir'deki meslektaşlarının kesme kararı verdiği parmağı kurtarmak için babasını İzmir'e getiren Savran, 3 saat süren zorlu bir ameliyatla, babasının zamanında kendisini okut-

mak için çöplerden kağıt toplayan elini kurtarmayı başardı.

Savran, "Babam yıllarca çöplerden kağıt topladı. O parmaklar beni okuttu. Başaramasaydım, o 9 parmağıyla kalacak, ben de vicdan azabı çekecektim" dedi.

www.hurriyet.com.tr/eg

EGE

Sihirli PARMAKLAR

Baba, yıllarca çöplerden kağıt toplayıp oğlunu okuttu, doktor olmasını sağladı. Oğlu ise elleriyle kazıyarak kendisini okutan babasının kopan parmağını tüm doktorların 'kesilmeli' demesine aldırmayıp dikmeyi başardı.

DOKTÖRLER 'KESİLMELİ' DEDİ

Eskişehir'de yaşayan 60 yaşındaki Hüseyin Savran, geçen ocakta araba tamir ederken sol elini kaportaya sıkıştırdı. Arkadaşları tarafından Devlet Hastanesi'ne götürülen Savran'ı muayene eden doktorlar, sadece deri kısmı tutan yüzük parmağını kesme kararı aldı. Sadece deri kısmı tutan yüzük parmağını kesme kararı aldı. Eskişehir Devlet Hastanesi'nde Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı olan oğlu Opr. Dr. Ahmet Savran'ı aradı.

OPERASYON 3 SAAT SÜRDÜ

Babasının İzmir'e getiren Opr. Dr. Ahmet Savran, 3 saat süren başarılı bir ameliyat geçekleştirdi. Operasyonun ardından ilk tedvi günü Hüseyin Savran yeniden parmağını kullanmaya başladı. Opr. Dr. Ahmet Savran, "Babam travmatoloji uzmanı için yıllarca çöplerden kağıt topladı. O parmaklar beni okuttu. Başarılı olmasaydım hayatım boyunca vicdan azabı çekecektim" dedi.

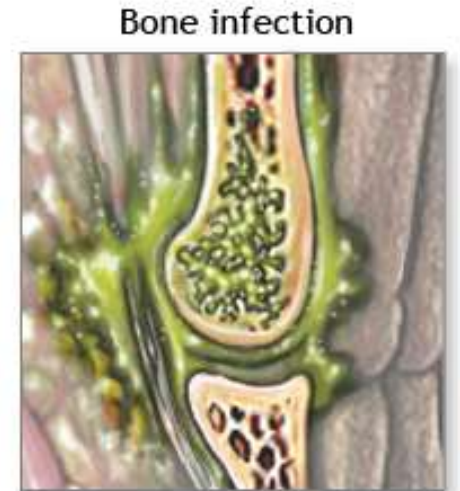
EMEKLERİMİ BOŞA ÇIKARMADI

Oğluya hep gurur duyduğumu ifade getiren Hüseyin Savran da, "Hayatım geçirdiğim emi okutmaya çalıştım. Oğlum hep okuduğunu kazanıp, doktor olduğum için çok mutlu oluyordum. Bu gün ne rah olacak beni ameliyat eden oğlum hiç düşünmemiştim. Parmağın kesilmesini istemedim. Ahmet parmağın her kullandığımda şükürlerimi söylüyor. İyi ki doktora girdim. Verdiğim emeklerimi asla boş çıkarmadım" diye konuştu. (AA)

Bu hastane, yıl 2019

Diyabetik Ayak

- Tüm diyabetik hastaların %12'sinde diyabetik ülser mevcut.
- Kemik ekspozite ise = Osteomyelit
- Genelde polimikrobiyal
- **Alt ekstremitte amputasyonlarınınin %85'inin sebebi**
- Periferik **nöropati** > vaskülopati
 - Koruyucu duyu azalır.
 - Otonom disfonksiyon, kuru cilt
 - Proprioepsiyon bozuk → Charcot

Diyabetik El? (yerçekimi, daha iyi beslenme, kişisel hijyen...)

ORJİNAL MAKALE

Acta Orthop Traumatol Turc 2014;48(6):649-654
künyeli yazının Türkçe çevirisi

Diyabetik el enfeksiyonları ve hiperbarik oksijen tedavisi

Figen AYDIN¹, Ahmet KAYA², Ahmet SAVRAN², Mustafa İNCESU²,
Cengiz KARAKUZU¹, Anıl Murat ÖZTÜRK³

¹Neoks Hiperbarik Oksijen Tedavi Merkezi, İzmir;

²Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İzmir;

³Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hiperbarik oksijen tedavisi (HBOT) ile tedavi ettiğimiz diyabetli hastalardaki el enfeksiyonlarının klinik özelliklerinin ve sonuçlarının değerlendirilmesi idi.

Çalışma planı: Bu geriye dönük çalışmaya Ocak 2006-Şubat 2011 tarihleri arasında HBOT uygulanan 10 diyabet hastası dahil edildi.

Bulgular: Nekrotizan yumuşak doku enfeksiyonu nedeniyle 1 hastaya sağ el işaret parmağı proksimal interfalangeal eklem seviyesinden, diğer bir hastaya ise sol el üçüncü parmak distal falanks seviyesinden amputasyon uygulandı. Sekiz olgudaki ülseler ise amputasyona gerek kalmadan tamamen iyileşti.

Çıkarımlar: Standart tedaviye ek uygulanacak HBOT, doku oksijenlenmesini artırarak ve bozulmuş yara iyileşmesini düzelterek diyabetik el ülselerinin tedavisine katkıda bulunabilir.

Anahtar sözcükler: Amputasyon; diyabetik el enfeksiyonu; hiperbarik oksijen tedavisi.

Diyabetik Ayak

1.
Soru

Kurtarılabilir

Kurtarılamaz /
Mantıklı Değil

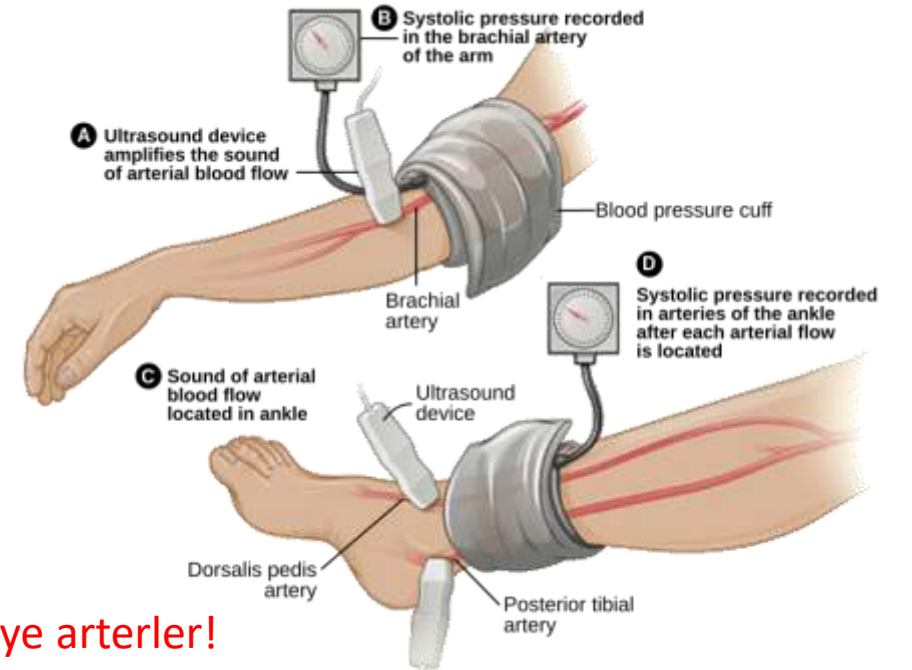
- Enfeksiyon Hastalıkları
- Dahiliye, Endokrinoloji
- Ortopedi, Plastik Cerrahi, El Cerrahisi
- Yara bakımı (Negatif basınçlı yara tedavisi, seri debridman, maserasyon yapmayan ama nemli tutan pansuman)
- HiperBarik oksijen tedavisi
- Tabanlık, alçılama, ayak bakımı, ortezler...
- Rejeneratif yöntemler
- Cerrahi rekonstrüksiyon
 - Flepler, deformite düzeltme (osteotomi, tenotomi, aşil uzatma...)

Hangi Seviyeden
Amputasyon?

2.
Soru

Kurtarma Kararı: Değerlendirme

- Öykü
 - Diyabetin kontrol durumu
 - Sigara
 - Ayırıcı tanı: Burger, ateroskleroz?
- Muayene
 - Termal kamera, sıcaklık, cilt değişiklikleri, eşlik eden venöz yetmezlik, tırnak değişiklikleri, nabızlar, transkutanöz oksijen düzeyi, kladikasyon, ABI indeksi...
- Laboratuvar ve Görüntüleme
 - KŞ, HbA1C, Albumin düzeyi, Hb
 - Direk grafi (osteomyelit, charcot), **MR** (osteomyelit, abse...), **anjyografi** (BT, girişimsel radyoloji, tedavi?), sintigrafi
- Diğer?
 - Hastanın motivasyonu?

Kalsifiye arterler!

Neden bu kadar zor?

Diyabet

Enfeksiyon

Yürüyememe

Enfeksiyon

Doku
kanlanması
bozular

Kilo artışı,
DM, AS...

Diyabet Dışı Amputasyonlar, Replantasyon

Diyabet dışı defektler, serbest flep

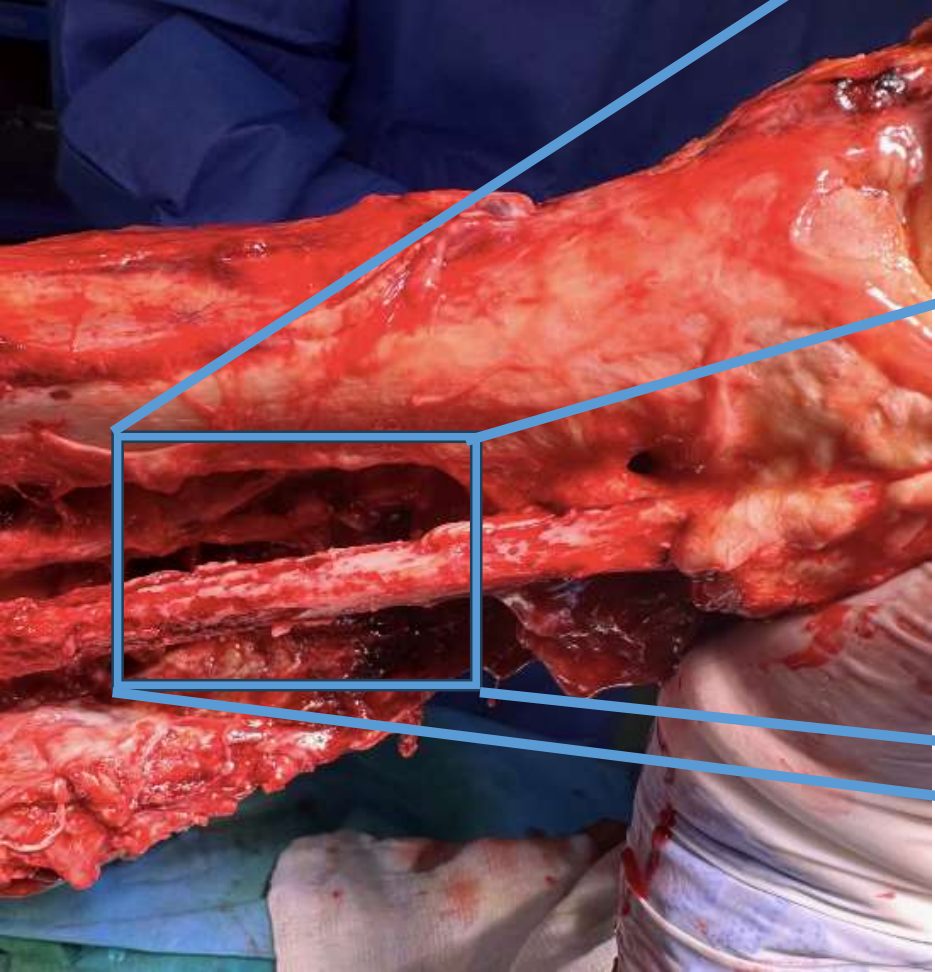

-Altta yatan sebebi
çözmeden başarmak
mümkün değil.

-Debridman, yeterince
radikal yapılırsa adı
amputasyon olur.

Osteomyelit kaç yıl sürer?

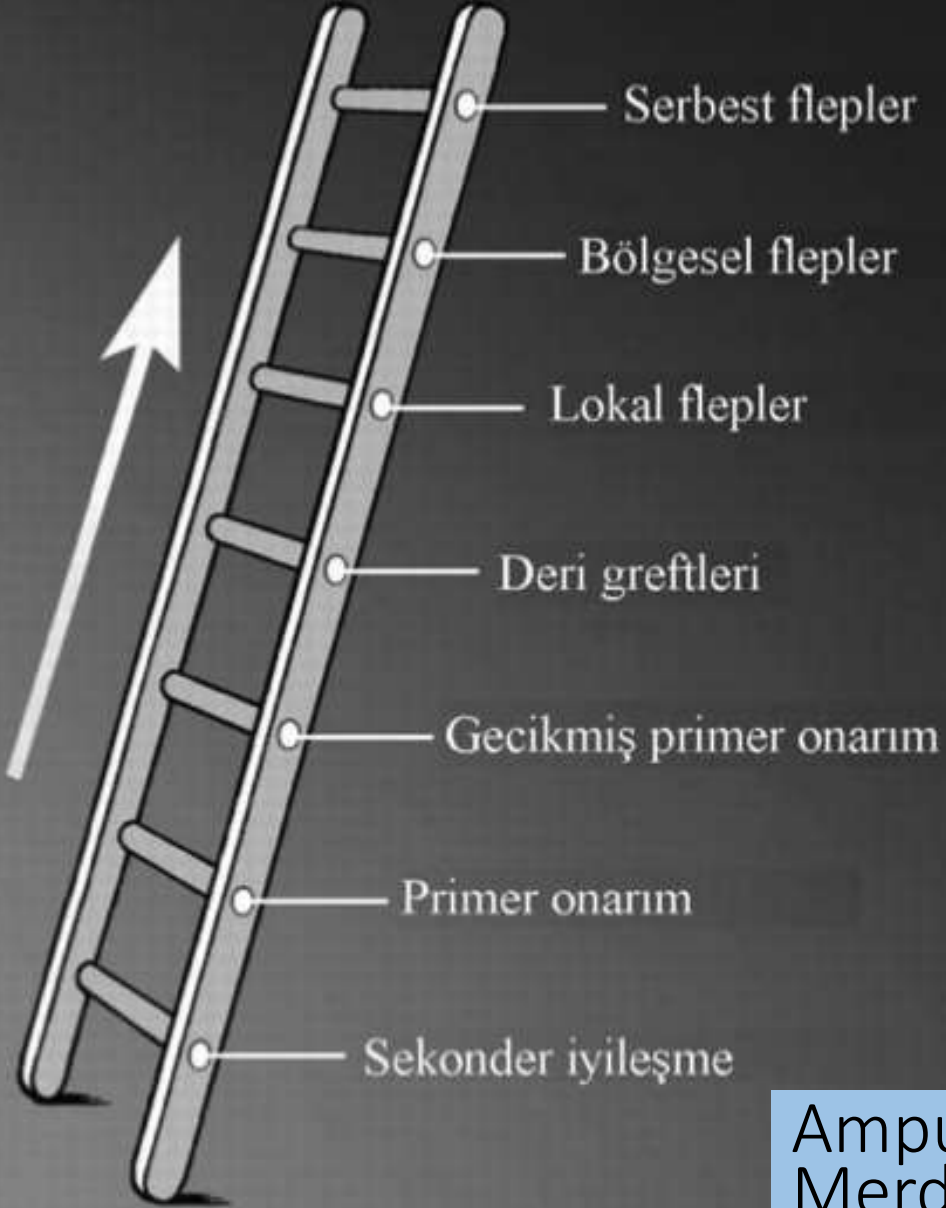

Tamir edilebilir mi?

Yedek Parça var mı? Maliyetli, uzun süreç, daha riskli ama kahraman olma ihtimali var...

Rekonstrüksiyon Merdiveni

Amputasyon:
Merdivenden aşağı atlamak?

Merdiven? Asansör?

- Basitten komplekse

“IF THE ONLY TOOL YOU HAVE IS A HAMMER,
IT IS TEMPTING TO TREAT EVERYTHING
AS IF IT WERE A NAIL”

Sekonder iyileşme*

*Arşiv dışı tek hasta fotoğrafı

Graft

Lokal Flepler

Uzak Flep

1-Ne Zaman Pes Edelim? (Amputasyon)

Cevap:

- Enfekte ayağın sistemik etkileri çok fazla.
- Yeniden kanlandırılrsa bile nekroz oturmuş.
- Cerrahi olarak rekonstrükte edilemez veya çok zor edilebilir.
- Hasta motive değil.
- Diyabet kontrol edilemiyor.
- Ayak kurtarılsa bile işlevsel olmayacak (protez daha iyi olacak)

Stage 0

Stage 1

Stage 2

Stage 3

Stage 4

Stage 5

DEPTH

Grade 0
No break in skin

Grade 1
Superficial ulcer

Grade 2
Exposed tendons,
joints

Grade 3
Exposed bone
and/or abscess/
osteomyelitis

ISCHEMIA

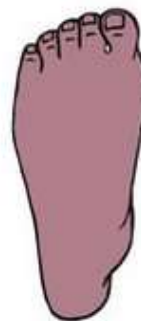
Grade A
No ischemia

Grade B
Ischemia not
gangrenous

Grade C
Partial foot
gangrene

Grade D
Complete
gangrene

Wagner

Brodsky

Diyabetik amputasyonun farkları:

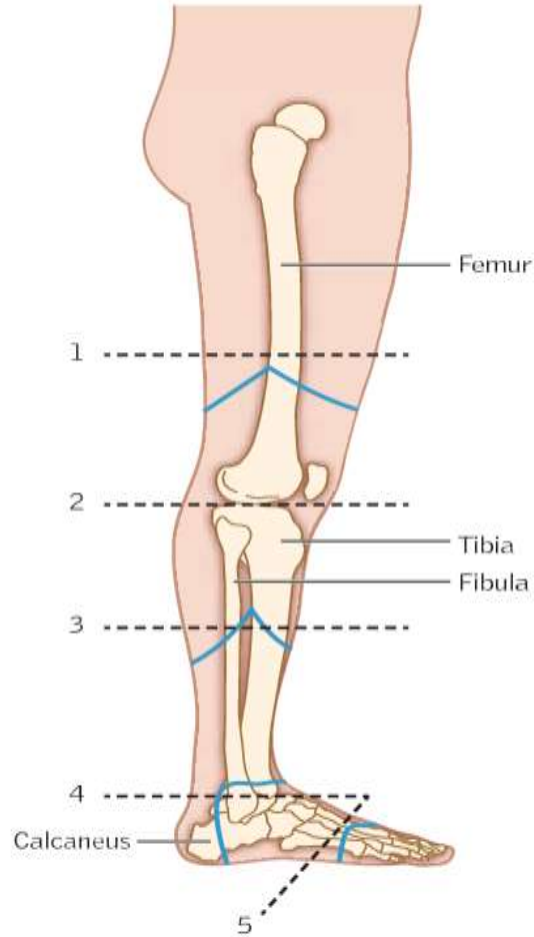
- Diğer amputasyon sebeplerine göre (travma, kitle..vb) revizyon ihtimali en yüksek, hastanın genel durumunun en riskli olduğu grup. Sepsis, ketoasidoz, nefropati...
- Cerrahi kesinin spontan başlayan ülserden farkı yok. Dolayısı ile iyileşmesinin normal olması beklenemez.
- Karşı bacakta amputasyon riski 2 yıl içinde %50.

Rekonstrükte edilebilir. Ama işlev?

FIGURE 1

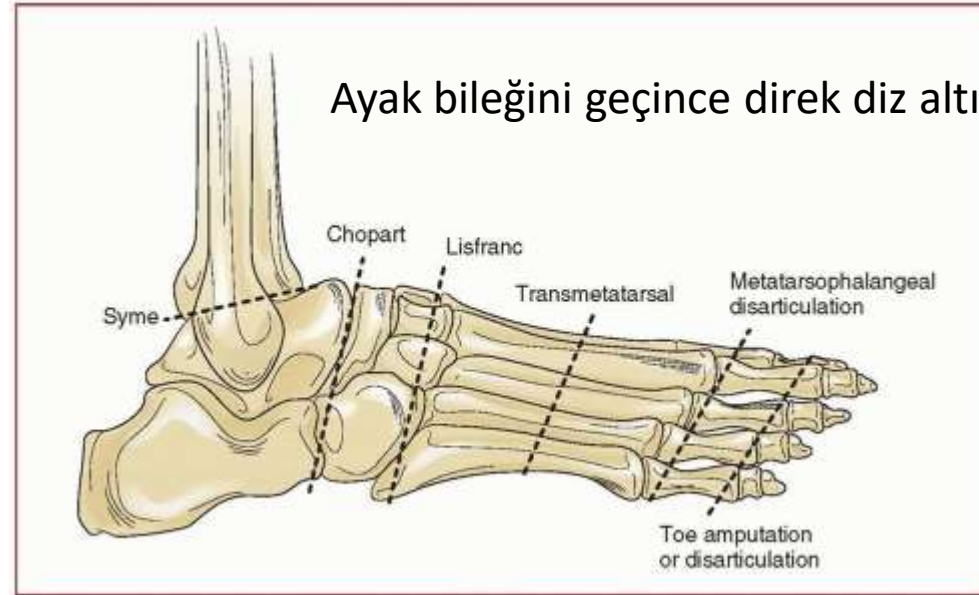
Common levels of lower limb amputation

- 1 Above knee (transfemoral)
- 2 Through knee (knee disarticulation – Gritti Stokes)
- 3 Below knee (transtibial)
- 4 Ankle (ankle disarticulation – Symes)
- 5 Forefoot (transmetatarsal)

(Adapted from *Black's Medical Dictionary*, editor Harvey Marcovitch, © A&C Black Business Information and Development, an imprint of Bloomsbury Publishing. Used by permission (Marcovitch 2015))

2. Soru: Hangi Seviyeden Amputasyon?

-Amputasyon seviyesi yükseldikçe hastanın yürüyüş sırasında harcadığı enerji artar.

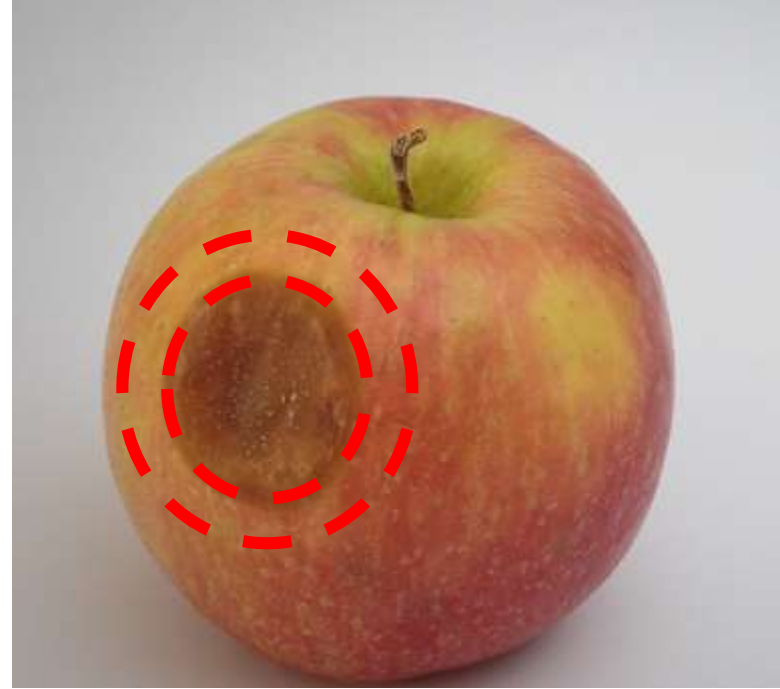

Sağlıklı Güdük Ucu:

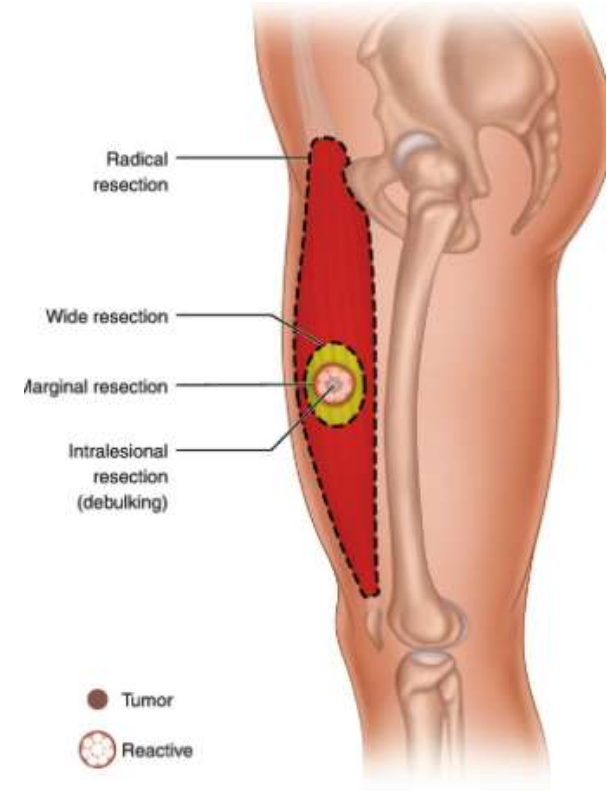
- Kolay iyileşecek sağlıklı doku (Selülit, Anjiyografi...)
- Kemik çıkıntı yok
- Nroma yok
- Günümüz Protezlerine uygun
- Yüklenmeye uygun

Seviye ve Zamanlama: Demarkasyon Hattı

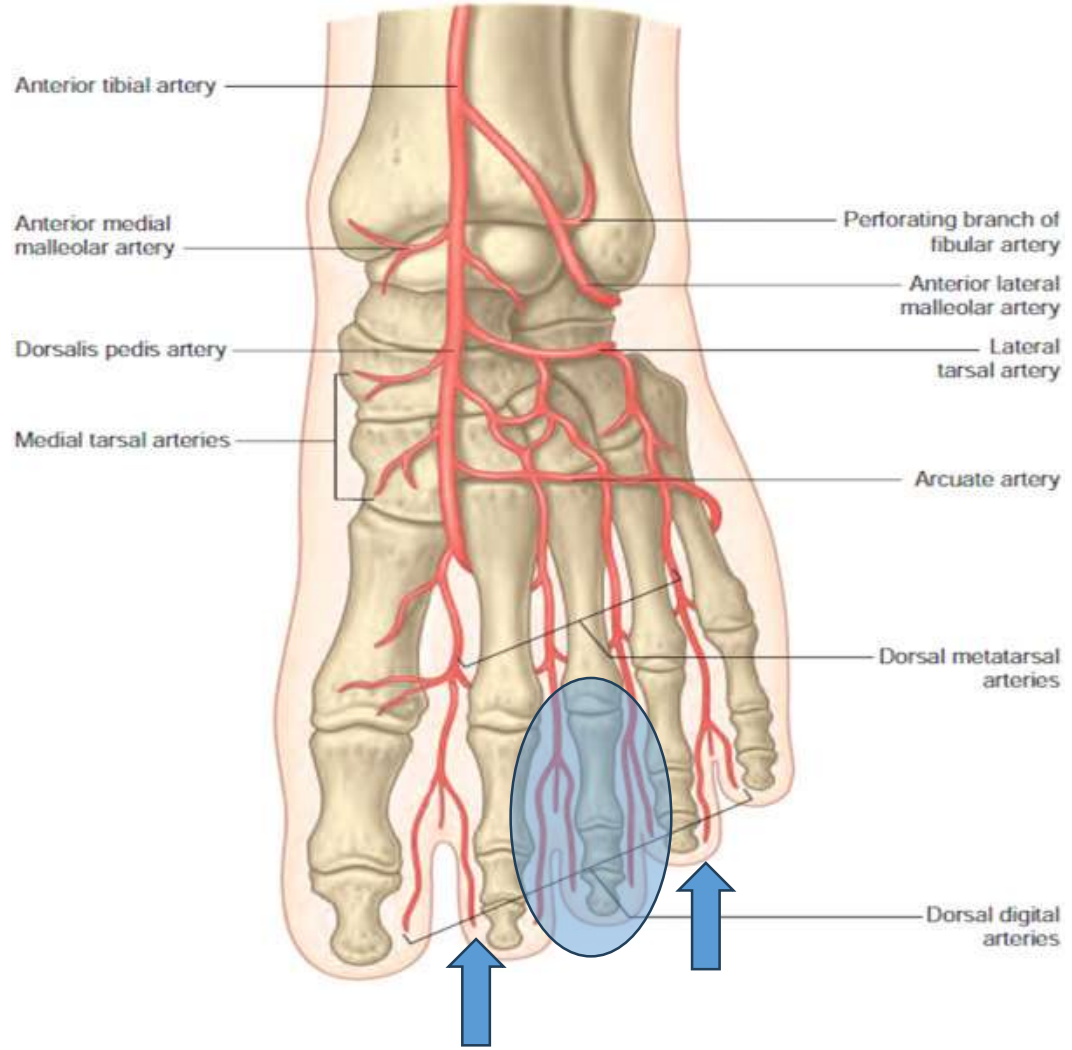

- Geri dönüşümsüz nekroz
- Gri bölge kalmamış olmalı

Ray- Amputasyon

Komşu Parmaklara Dikkat!
Mutlaka öncesinde bilgilendirme yapılmalı.

Ayak Önü Amputasyonları

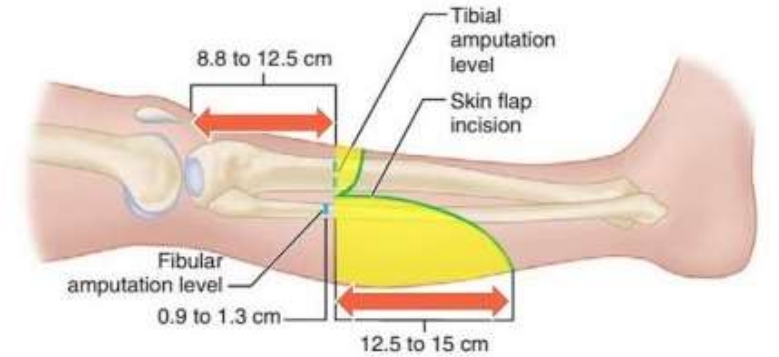

- İşlev kaybı neredeyse yok. Görsel / psikolojik kayıp.

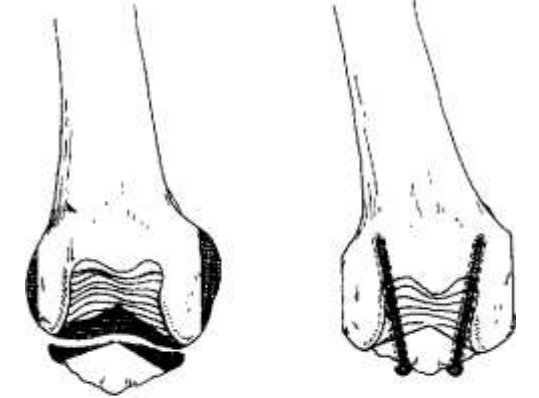
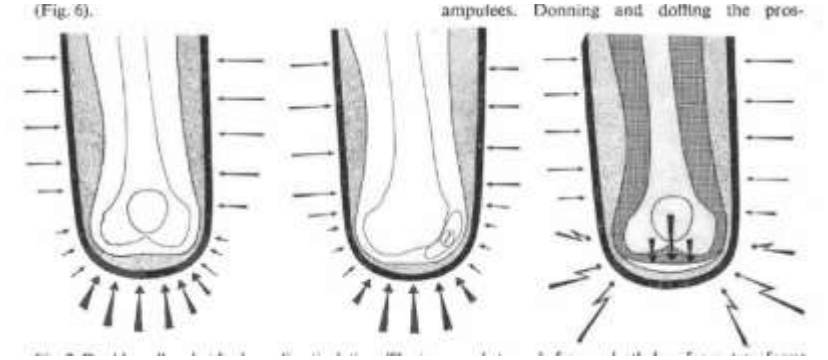
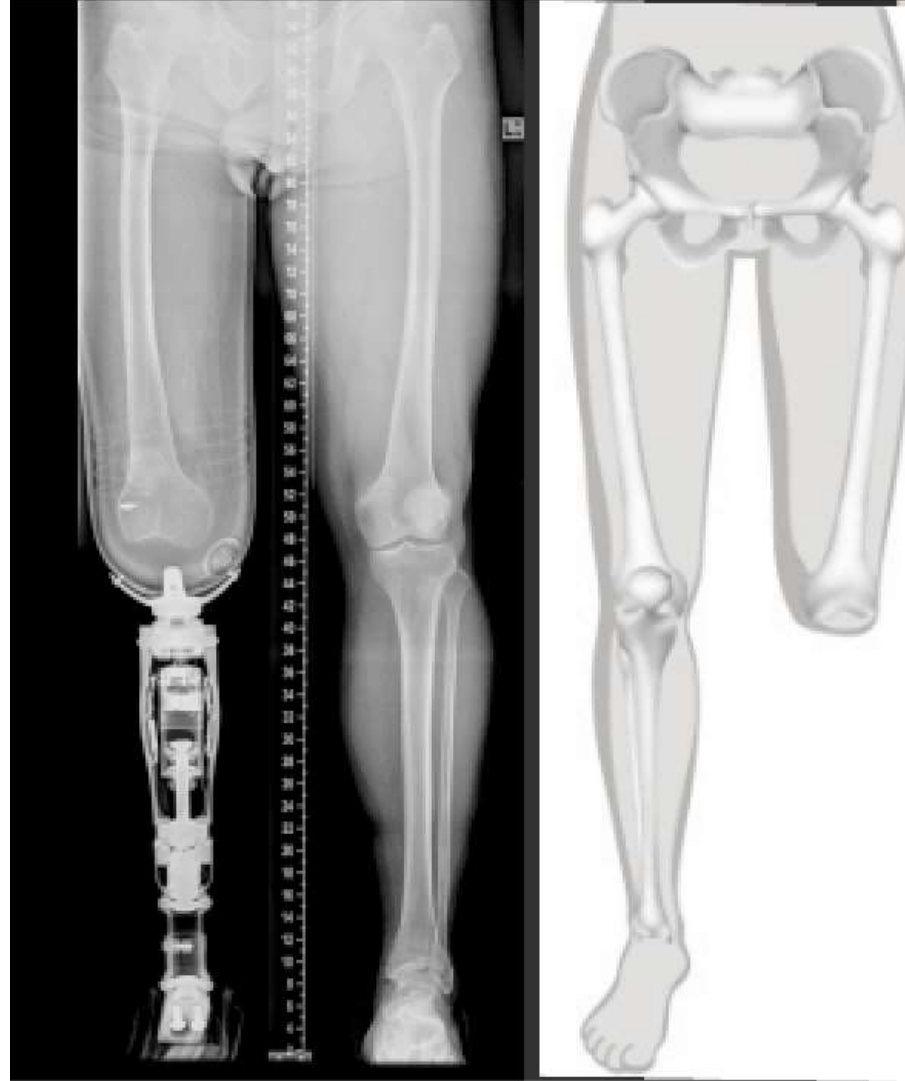
Diz altı amputasyon

- İşler kötü giderse genellikle “çözüm”
- Ölçüm önemli

Diz Dezartikülasyonu

- Diz altı için yetersiz güdük ucu var ancak diz üstüne çıkmak istemiyorsak
- Avantaj ve dezavantajları var
- Diz kapağının durumu

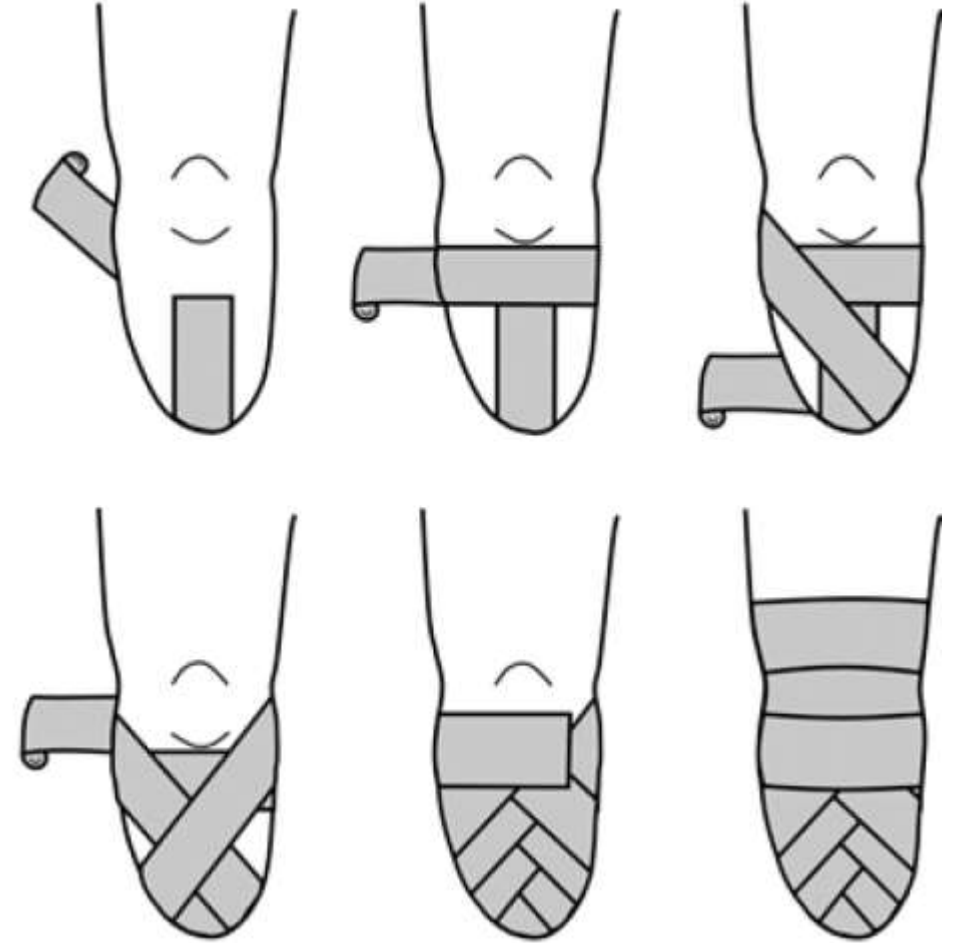

FRONT

LATERAL

Postop Dönem:

- Güdük bakımı
- Protezler (fiyat/fayda oranı)
- Her hastada mutlaka Psikolog / Psikiyatri

Hasta Motivasyonu / Ampute Psikolojisi

412
Gönderi

3.078
Takipçi

1.150
Takip

Nurullah Kart
Sporcu
National Paraathlete
🏀 Basketball Player
Turkey Record Holder
World Champ. 2x Final
EU Champ. 2x 4th
Grandprix 2x 🏆
Turkey Champ 5x 🏆

3000 yıl önce

Amputasyon Doktor ve Hasta için bir Başarısızlık mı?

- Hızlı, agresif, görece daha kesin çözüm.
- Fleplerin sınırlarını fazla mı zorluyoruz?
- Ne zaman vazgeçelim?
- Psikolojik etkiler...
 - Hasta
 - Ya hekim?

Gerçekçi kararlar...

- Hangi hastayı ameliyat etmeyeceğini öğrenmek kaç yıl sürer?
- Her cerrah en başta **gladyatör** olur, sonra **tamirci** olur, en son **yargıç** olur.

- Multidisipliner bir mücadele şart.
 - Bilim, insanlık, Tıp **X** Enfeksiyon
- Kimse tek başına herşeyi bilemez.
- **Konsej!**
- Dökümantasyon, fotoğraf

Aranızda olmak benim için büyük bir gurur...

**TEŞEKKÜR
EDERİM!**